

Analyse TOPGGz-specialisaties

Amersfoort, december 2023

Inleiding

- Doelstelling: informeren en inzicht bieden
- Weergave van de TOPGGz-afdelingen (peildatum bestuursvergadering 19 december 2023) per specialisme en hun geografische spreiding
- Aannee bij oprichting TOPGGz (2007): 5% van alle patiënten in de hele ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag
- Geen informatie beschikbaar over eventueel andere hoogspecialistische ggz

Disclaimer

- Cijfers voor prevalentie en totaal sggz zijn ontleend aan landelijke cijfers Vektis sggz over 2020
- Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen: totaal aantal patiënten in zorg ten tijde van laatste visitatie
- % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling: alleen vermeld voor specialismen met tenminste drie TOPGGz-afdelingen

Aan de inhoud van deze presentatie kunnen geen rechten ontleend worden

Samenvatting

- Bij de start van TOPGGz (2007) expert opinie: schatting 5% van alle patiënten in de ggz heeft een hoogspecialistische zorgvraag. Actueel (december 2023) max. 2,5% van alle ggz patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag is in zorg bij op een TOPGGz-afdeling.
- Het aandeel patiënten met een hoogspecialistisch zorgvraag* op een TOPGGz-afdeling is gemiddeld 76% en varieert tussen de specialismen: van 66% tot 84%.
- De vraag naar hoogspecialistische ggz varieert per patiëntengroep. Om te kunnen duiden of het huidige aanbod passend is bij de vraag is daarom een referentiekader per patiëntengroep noodzakelijk.
- Per specialisme wordt een visie opgesteld op de vraag naar en aanbod van hoogspecialistische zorg, de plaats in en de functie daarvan voor de keten en de optimale concentratie/ spreiding van dit aanbod, waarbij ook rekening wordt gehouden met specifieke kenmerken van de patiëntengroep (bijv. in staat tot reizen naar behandellocatie).

** De hoogspecialistische zorgvraag wordt vastgesteld met een gevalideerd indicatie-instrument; het minimum percentage moet ten minste 50% zijn om te voldoen aan het TOPGGz-criterium.*

Kerncijfers TOPGGz

Peildatum 19 december 2023

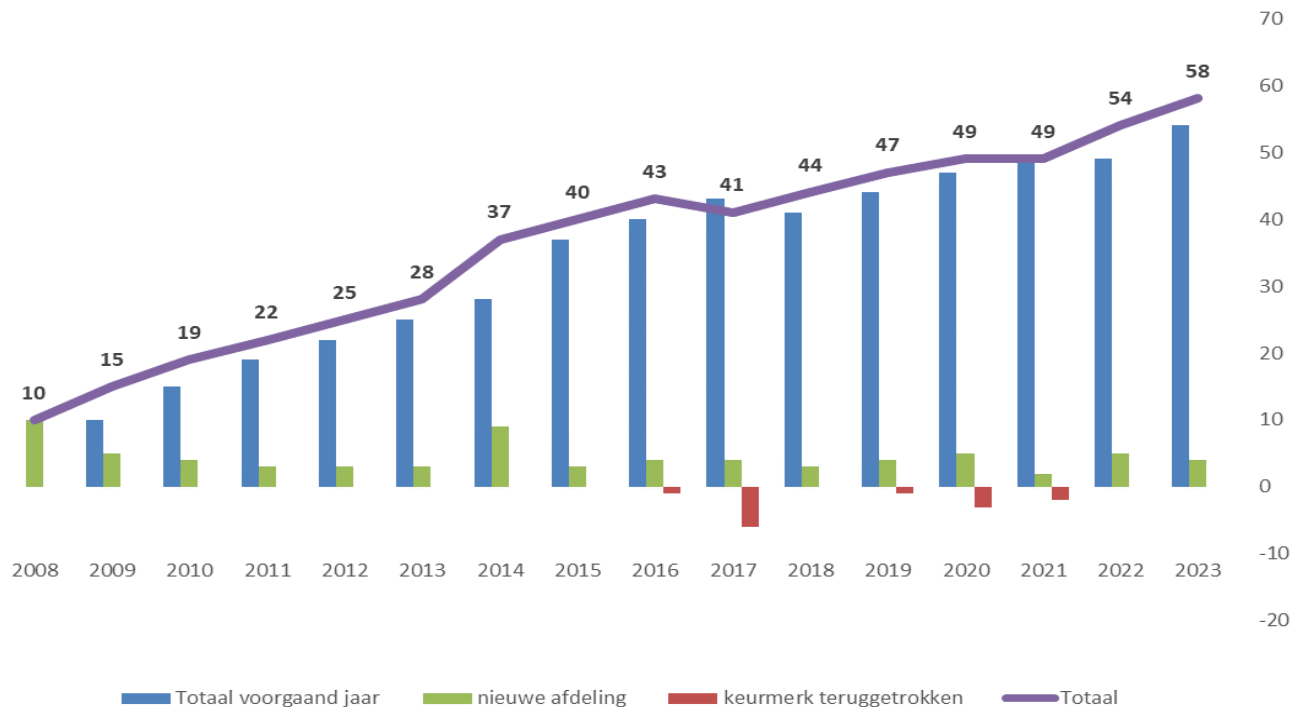

Aantal afdelingen	58
Aantal instellingen	26
Aantal specialismen	16
Totaal aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen	46.737
Totaal aantal fte werkzaam op TOPGGz-afdelingen	3.334
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz*	4,5%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag in zorg op TOPGGz-afdeling t.o.v. totale ggz*	2,5%

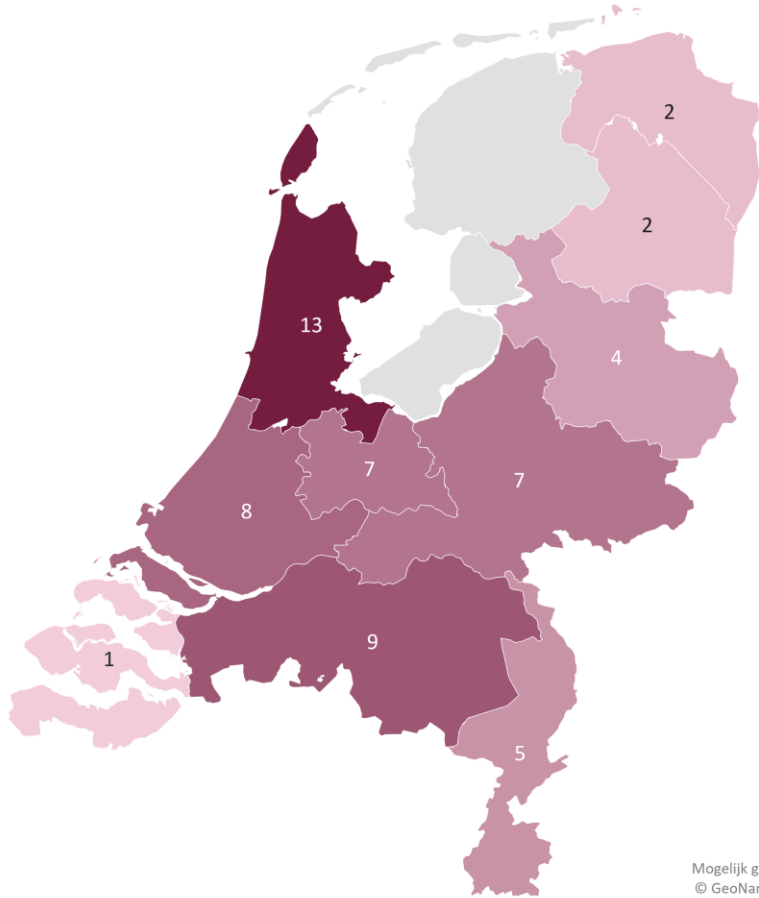
* Het percentage patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag varieert per TOPGGz-afdeling, maar bedraagt op iedere TOPGGz-afdeling minimaal 50%

Verloop aantal TOPGGz-keurmerken

Geografische spreiding TOPGGz-afdelingen op basis van hoofdlocatie

Mogelijk gemaakt met Bing
© GeoNames, HERE, MSFT

- De 58 TOPGGz-afdelingen zijn gevestigd in tien provincies

Spreiding TOPGGz-specialisaties per provincie

	ADHD	Angststoornissen	Autisme	Bipolaire Stoornissen	Depressie	Eetstoornissen	Forensisch	Kinder- en jeugd	LVB	Neuropsychiatrie	Ouderenpsychiatrie	Persoonlijkheidsstoornissen	Psychosen	Somatiek en psychopathologie	Psychotrauma	Verslaving
Groningen																
Friesland																
Drenthe																
Overijssel																
Gelderland																
Flevoland																
Utrecht																
Noord-Holland																
Zuid-Holland																
Zeeland																
Brabant																
Limburg																

Prevalentie en zorggebruik

specialisme	prevalentie NL	aantal patiënten in sggz	aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdelingen t.o.v. sggz
ADHD	405.000	25.114	1.032	n.a.	n.a.
Angststoornissen	1.925.000	95.143	3.672	73%	3%
Autisme	106.868	23.256	2.686	77%	9%
Bipolair	150.300	14.815	2.316	66%	10%
Depressie	1.240.000	83.909	1.777	84%	2%
Eetstoornissen	187.800	6.713	3.705	68%	38%
Forensische psychiatrie	n.a.	18.183	4.154	72%	16%
Kinder- en jeugdpsychiatrie	210.900	n.a.	9.134	n.a.	n.a.
LVB	74.000	n.a.	303	n.a.	na.
Neuropsychiatrie	650.000	25.525	1.395	n.a.	n.a.
Ouderenpsychiatrie	972.000	70.997	1.721	80%	2%
Persoonlijkheidsstoornissen	890.565	64.188	6.206	73%	7%
Psychozen	89.056	34.735	1.063	84%	3%
Psychotrauma	1.318.036	81.570	3.616	79%	4%
Somatiek en psychopathologie	272.455	14.491	2.649	81%	15%
Verslaving	902.600	41.099	4.685	84%	10%

Bronnen: Nemesis-3 (prevalentie) & cijfers Vektis 2020 (aantal volwassen patiënten sggz. Landelijke cijfers kinder- en jeugdpsychiatrie niet beschikbaar)
 N.B.: het aantal patiënten telt niet op vanwege dubbeltellingen in de verschillende specialismen

Specialisme specifieke informatie

- Aantal specialismen actueel: 16
- Per specialisme wordt gepresenteerd:
 - Naam en aantal TOPGGz-afdelingen
 - Geografische spreiding
 - Aantal patiënten in zorg op TOPGGz-afdelingen
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling
 - % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. de sggz

Voor juiste interpretatie van gegevens, zie disclaimer (slide 3)

ADHD Volwassenen en Ouderen

Aantal TOPGGz-afdelingen	1
Aantal patiënten in sggz	25.114
Aantal patiënten op TOPGGz-afdeling	1.032

FACTS:

- Voor dit specialisme wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er slechts 1 TOPGGz-afdeling voor ADHD is.
- PersonaCura (GGz Breburg) behandelt ook ouderen met ADHD (geen cijfers beschikbaar)

Aantal patiënten

Parnassia Groep
Afdeling en Kenniscentrum ADHD bij volwassenen en ouderen
- PsyQ Haaglanden

Angststoornissen Volwassenen

Altrecht

Academisch Angstcentrum

GGZ inGeest

Polikliniek Angst & Dwang

Lentis

Centrum Integrale Psychiatrie

Mondriaan

Academisch centrum angst, dwang en trauma

Parnassia Groep

PsyQ Angststoornissen, den Haag

Pro Persona

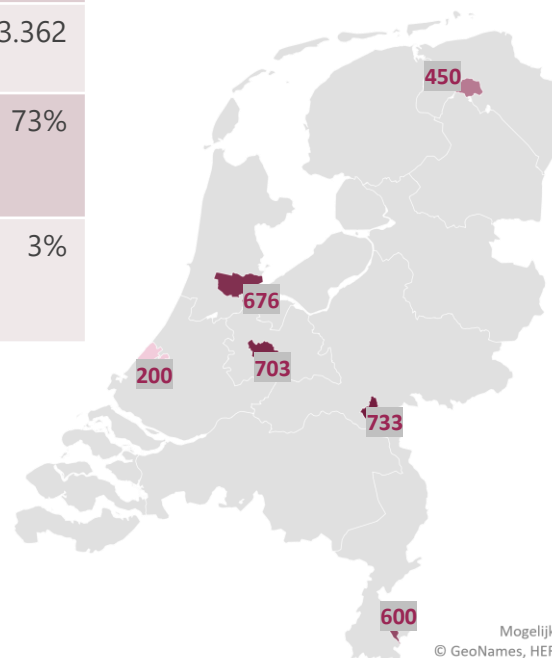
Overwaal, Expertisecentrum

Aantal TOPGGz-afdelingen	6
Aantal patiënten in sggz	95.143
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	3.362
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	73%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

FACTS:

- De meeste TOPGGz-afdelingen die zich richten op angststoornissen behandelen ook dwang en/of PTSS
- Het Centrum Integrale Psychiatrie behandelt ook patiënten met depressie

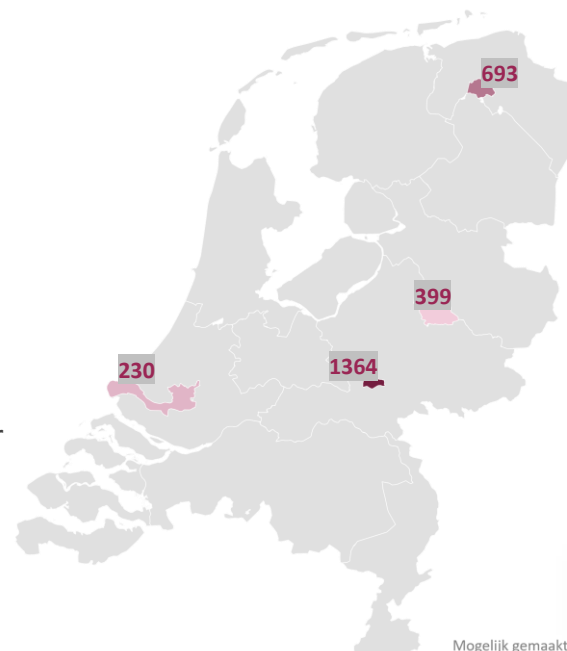
Aantal patiënten

Autisme Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	23.256
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	2.686
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	77%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	9%

Aantal patiënten

FACTS:

- Twee TOPGGz-afdelingen met veel kennis over autisme bij ouderen: Mondriaan topklinisch centrum ouderen met Persoonlijkheidsstoornissen & PersonaCura onderdeel van GGz Breburg (geen separate cijfers beschikbaar)

Dimence

Specialistisch Centrum
Ontwikkelingsstoornissen

Lentis

Autisme Team Noord-
Nederland, Groningen

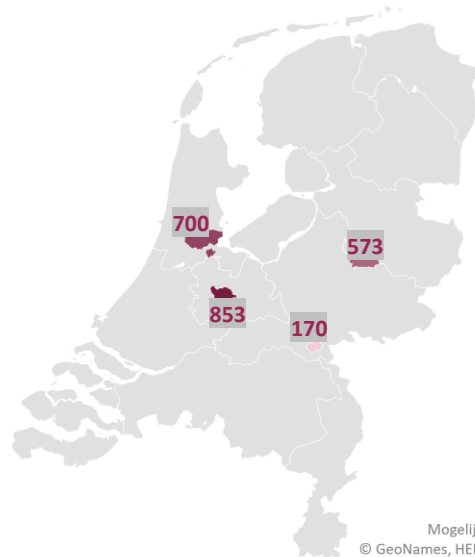
Parnassia Groep

- Leo Kannerhuis
- Sarr Autisme
Rotterdam

Bipolair Volwassenenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	14.815
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	2.296
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	66%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	10%

Aantal patiënten

FACTS:

- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt zowel patiënten met een unipolaire als een bipolaire depressie

Altrecht
Bipolair

Dimence
Netwerk Bipolair

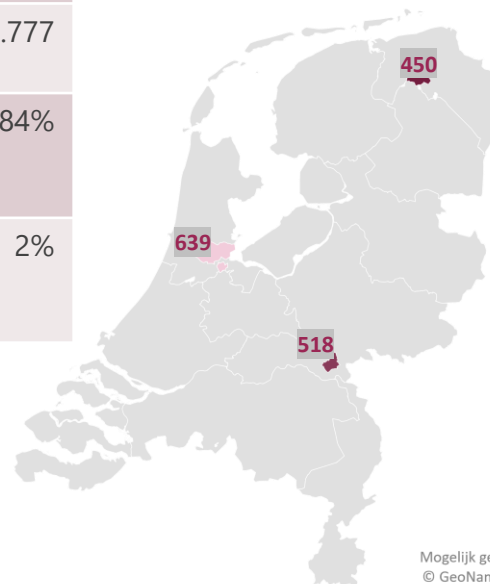
GGz inGeest
Academische Zorglijn
Bipolair

Pro Persona
Expertisecentrum
Depressie Nijmegen

Depressie Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	3
Aantal patiënten in sggz	83.909
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	1.777
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

Aantal patiënten

GGZ inGeest
Polikliniek Depressie

Lentis
Centrum Integrale
Psychiatrie

Pro Persona
Expertisecentrum
Depressie

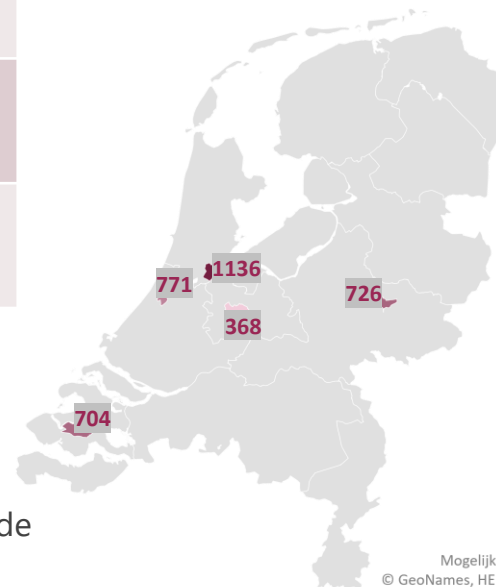
FACTS:

- Voor een hoog prevalentie aandoening zijn er drie TOPGGz-afdelingen.
- Het Expertisecentrum Depressie van Pro Persona behandelt ook patiënten met een bipolaire depressie

Eetstoornissen Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	6.713
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	3.705
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	68%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	38%

Aantal patiënten

FACTS:

- 38% van de patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt behandeld op een TOPGGz-afdeling, t.o.v. de prevalentie wordt 3,5 % behandeld op een TOPGGz-afdeling

Altrecht
Eetstoornissen
Rintveld

Arkin
Novarum

Emergis, Youz, PsyQ
Eetstoornis Experts Netwerk

GGZ Rivierduinen
Eetstoornissen Ursula

GGNet
Amarum

LVB Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	1
Aantal LVB-patiënten	74.000
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	303

Aantal patiënten

FACTS:

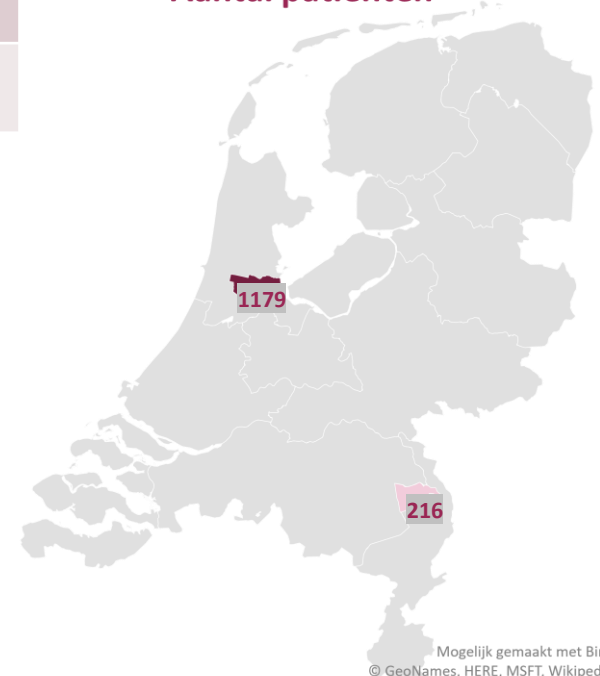
- Eén TOPGGz-afdeling specialisatie verslaving en LVB, daarom geen weergave van het % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag.
- Daarnaast één TOPGGz-afdeling diagnostiek LVB (Centrum voor neuropsychiatrie van Vincent van Gogh)

Tactus
Centrum verslaving
en LVB

Neuropsychiatrie Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	2
Aantal patiënten in sggz	25.525
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	1.395

Aantal patiënten

FACTS:

- Voor dit specialisme wordt geen % patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag gepresenteerd, omdat er minder dan drie TOPGGz-afdelingen zijn.

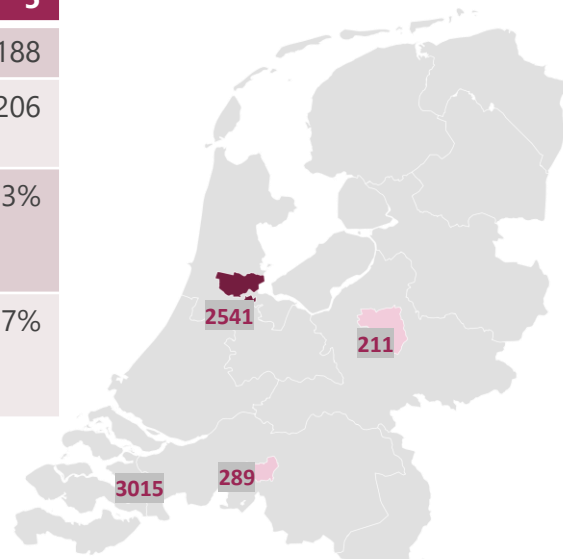
GGZ inGeest
Centrum voor ouderen
en neuropsychiatrie

Vincent van Gogh
Centrum voor
neuropsychiatrie

Persoonlijkheidsstoornissen

Volwassenen + Ouderen

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	64.188
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	6.206
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	73%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	7%

FACTS:

- Zorgaanbod van GGz Centraal – HYPE richt zich specifiek op vroege interventie bij jongeren t/m 25 jaar (niet in de cijfers op deze slide meegenomen)

Arkin

NPI Specialist in persoonlijkheidsproblematiek

De Vierspong

Persoonlijkheidsstoornissen bij volwassenen (heeft tevens een TOPGGz-afdeling voor jongeren)

GGNet

Scelta Apeldoorn

GGz Breburg

PersonaCura (ouderen)

Mondriaan

Topklinisch Centrum voor ouderen met Persoonlijkheidsstoornissen

Psychosen Volwassenen

Arkin

Mentrum
Herstelondersteunende
Vervolgklinieken

GGZ Drenthe

Psychosecircuit

GGzE

Vroege Interventie
Buitengewone Ervaringen
(VIBE)

Parnassia Groep

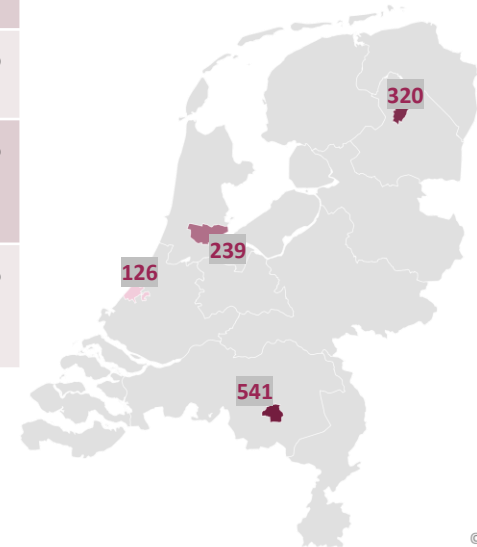
PsyQ EDIT Haaglanden

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	34.735
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	1.026
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	3%

FACTS:

- VIBE en PsyQ EDIT richten zich voornamelijk op vroegdetectie psychose

Aantal patiënten

Somatiek en psychopathologie Volwassenen

Altrecht
Psychosomatiek
Eikenboom

Dimence
Alkura Specialistisch
Centrum ALK

Helen Dowling Instituut
Expertisecentrum
psycho-oncologie

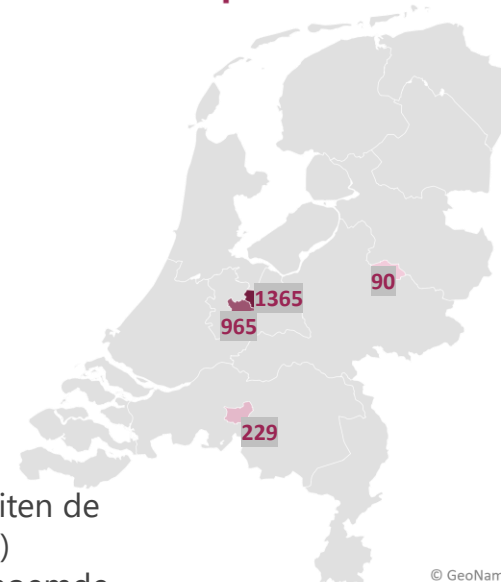
GGz Breburg
Centrum Lichaam, Geest
en Gezondheid

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	14.491
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	2.649
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	81%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	15%

FACTS:

- Veel patiënten met psychosomatiek worden buiten de ggz behandeld (o.a. revalidatiecentra, somatiek)
- Cijfers van het HDI niet meegenomen in de genoemde % in de tabel. Gegevens van deze afdeling niet opgenomen zijn in landelijke sggz cijfers, maar in cijfers somatiek.

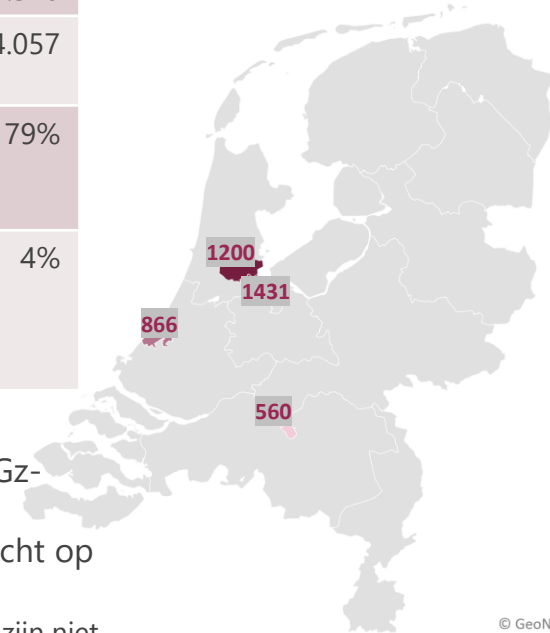
Aantal patiënten

Psychotrauma Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	81.570
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	4.057
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	79%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	4%

Aantal patiënten

FACTS:

- Sterke vertegenwoordiging van TOPGGz-afdelingen in de Randstad
- Verschillende TOPGGz-afdelingen gericht op angststoornissen behandelen ook psychotrauma (cijfers van deze afdelingen zijn niet opgenomen in de analyse)

ARQ Nationaal
Psychotrauma Centrum
ARQ Centrum'45

Arkin
Sinai Centrum

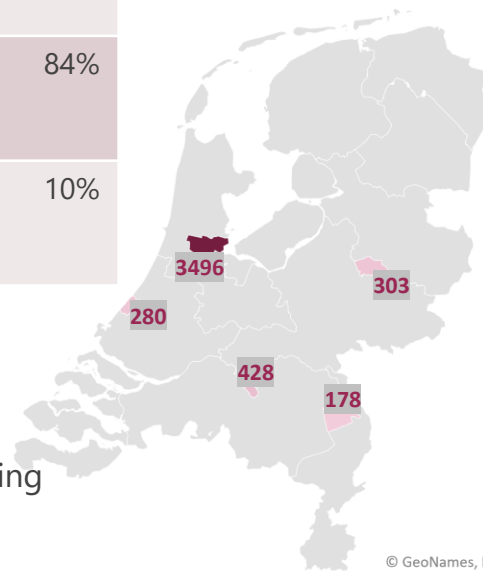
Parnassia
PsyQ Psychotrauma

Reinier van Arkel
Psychotraumacentrum

Verslaving Volwassenen

Aantal TOPGGz-afdelingen	5
Aantal patiënten in sggz	41.099
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	4.685
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	84%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	10%

Aantal patiënten

FACTS:

- Van alle patiënten in de sggz met een hoogspecialistische zorgvraag wordt 10% behandeld op een TOPGGz-afdeling
- Goede vertegenwoordiging van afdelingen over het land, m.u.v. het noorden

Arkin

Jellinek Obrechtstraat

Parnassia Groep

Centrum Dubbele Problematiek

Novadic-Kentron

NK Vught detox, diagnostiek en behandeling

Tactus

Centrum Verslaving & LVB

Vincent van Gogh

Korsakov Centrum

Forensische psychiatrie

**De Forensische
Zorgspecialisten**
De Waag, Zorglijn
Agressie en Vermogen

GGZ Drenthe
Forensisch Psychiatrische
Kliniek

GGzE
De Catamaran

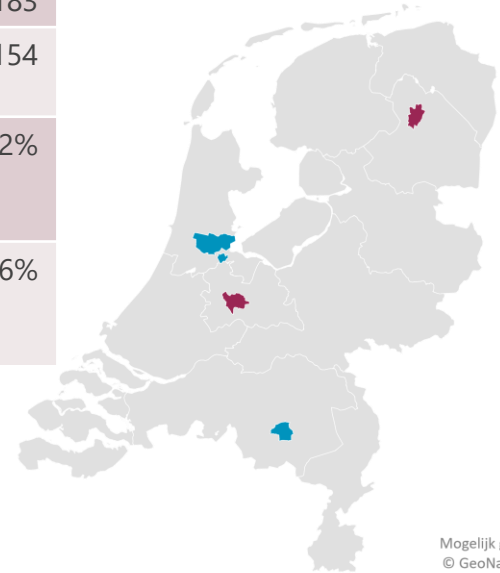
Level
Complexe
gedragsstoornissen en
forensische jeugdpsychiatrie

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal forensische patiënten ggz	18.183
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	4.154
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	72%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	16%

FACTS:

- Twee TOPGGz-afdelingen voor kinder- en jeugdpsychiatrie en twee afdelingen voor volwassenenpsychiatrie

Verspreiding specialismen

Mogelijk gemaakt met Bing
© GeoNames, HERE, MSFT

■ volwassenen ■ kinder- en jeugdpsychiatrie

Ouderenpsychiatrie

GGZ inGeest
Centrum voor
neuropsychiatrie

Mondriaan
Topklinisch Centrum
ouderen met
persoonlijkheidsstoornissen

Parnassia
Afdeling en Kenniscentrum
ADHD bij volwassenen en
ouderen - PsyQ Haaglanden

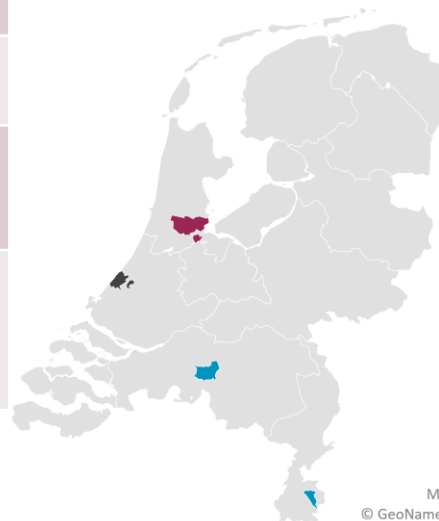
GGz Breburg
PersonaCura

Aantal TOPGGz-afdelingen	4
Aantal patiënten in sggz	70.997
Aantal patiënten op TOPGGz-afdelingen	1.721
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	80%
% patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling t.o.v. sggz	2%

FACTS:

- Vier TOPGGz-afdelingen bieden zorg binnen vier verschillende specialismen:
 - neuropsychiatrie
 - persoonlijkheidsstoornissen
 - autisme
 - ADHD

Verspreiding specialismen

Mogelijk gemaakt met Bing
© GeoNames, HERE, MSFT, Microsoft

- neuropsychiatrie
- persoonlijkheidsstoornissen en autisme
- ADHD

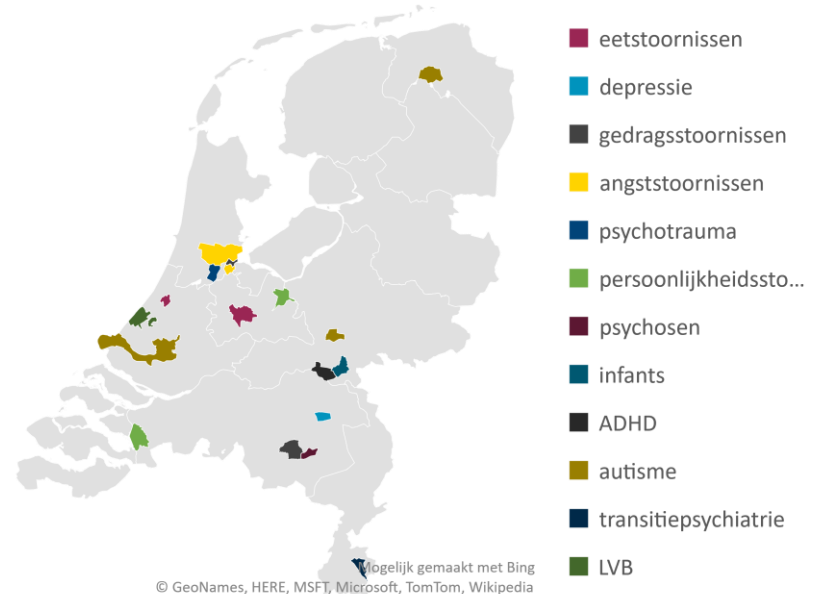
Kinder- en jeugdpsychiatrie

Aantal TOPGGz-afdelingen	18
Aantal patiënten met een hoogspecialistische zorgvraag op een TOPGGz-afdeling	9.134

FACTS:

- Geen landelijke cijfers beschikbaar over het aantal kinderen en jongeren in de sggz (bron: Kenniscentrum KJP)
- Het CBS heeft alleen cijfers beschikbaar over totale jeugdzorg.
- TOPGGz-afdelingen zijn met 10 specialismen verspreid over het land
- 8 van de 18 afdelingen bieden uitsluitend kinder- & jeugdpsychiatrie, de overige afdelingen een combinatie van volwassenen & kinder- en jeugdpsychiatrie

Verspreiding specialismen

TOPGGz-afdelingen Kinder- en jeugdpsychiatrie (1)

Uitsluitend Kinder- en jeugdpsychiatrie

Instelling	Afdeling	Specialisme
De Viersprong	De Viersprong, Jongeren	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Oost Brabant	Depressie Expertisecentrum Jeugd (DEC-J)	Depressie
Karakter	Centrum Jonge Kind	Infants
Karakter	Zorglijn Autisme-ADHD (Neurobiologische ontwikkelingsstoornissen)	Autisme en ADHD
Level	Complexe gedragsstoornissen en forensische jeugdpsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Level	Expertisecentrum Dwang, Angst en Tics	Angststoornissen
Level	Centrum voor Trauma en Gezin	Psychotrauma
Parnassia Groep	De Banjaard Ambulant – den Haag	LVB

TOPGGz-afdelingen Kinder- en jeugdpsychiatrie (2)

Zowel kinder- en jeugdpsychiatrie als volwassenenpsychiatrie

Instelling	Afdeling	Specialisme
Altrecht	Eetstoornissen Rintveld	Eetstoornissen
Emergis, PsyQ, Youz	Eetstoornis Experts Netwerk	Eetstoornissen
GGz Centraal	Expertisecentrum Vroege Interventie HYPE	Persoonlijkheidsstoornissen
GGZ Rivierduinen	Ursula	Eetstoornissen
GGzE	Vroege Interventie Buitengewone Ervaringen (VIBE)	Psychosen
GGzE	De Catamaran, Forensische Jeugd- en Orthopsychiatrie	Gedragsstoornissen en forensisch
Lentis	Autisme Team Noord-Nederland, Groningen	Autisme
Mondriaan	Transitiepsychiatrie	Transitiepsychiatrie
Parnassia Groep	Leo Kannerhuis	Autisme
Parnassia Groep	Sarr Autisme Rotterdam	Autisme

Vragen?

Voor vragen over deze analyse kun je terecht bij Rianne Elderkamp: r.elderkamp@topggz.nl